

Wekelijks maatschappelijk beeld COVID-19

1/5/2022

Highlights van deze week

1. Naleving en draagvlak

- **Een steeds groter aantal regio's geeft aan dat de landelijk richtlijnen minder goed worden nageleefd.** Er wordt aangegeven dat de versoepeling van de regels handhaving bemoeilijkt. Twee weken geleden was het beeld overwegend groen/positief. Dat is nu duidelijk anders.
- Horeca lijkt in de ene regio prima te verlopen waar in andere regio's handhavend opgetreden moet worden. Landelijk is het lastig om hier een eenduidig beeld over te vormen. Het lijkt niet gerelateerd aan geografische ligging (noord, oost, zuid of west) of grootte van de steden. Waar bijvoorbeeld Amsterdam en Rotterdam duidelijk rood/negatief aangeven, is het beeld in Utrecht en Haaglanden groen/positief.

2. Maatschappelijke gevolgen

- *Geen recente ontwikkelingen*

Zie slides 5-8 voor nadere toelichting

Zie slide 11 voor nadere toelichting

Highlights van deze week

3. Economische gevolgen

- *Geen recente ontwikkelingen*

Zie slides 12 - 18 voor nadere toelichting

4. Gebruik noodregelingen

- *Geen recente ontwikkelingen*

Zie slides 19 -22 voor nadere toelichting

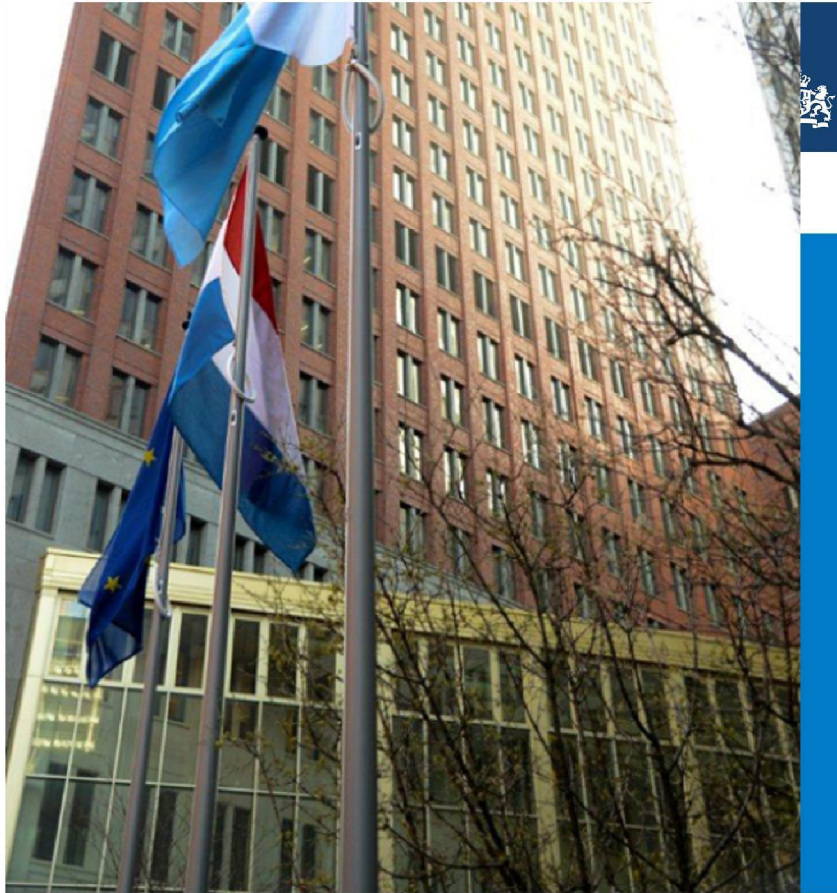

Omgevingsbeeld (maandag 27 juli 12:00 uur)

- › De naleving van maatregelen en adviezen blijft zich negatief ontwikkelen. Het wordt drukker op openbare plekken in Nederland, met name door de aanvang van de vakantieperiode. Dit is zichtbaar in de toename van dagjesmensen en toerisme. Met name in de stedelijke horeca, waar alcohol de inachtneming van afstandsregels doet verslappen, was en blijft de naleving steeds verder te zoeken (LIMC, 23-7)
- › Bij een nertsenfokkerij in het Brabantse Oploo is het coronavirus vastgesteld. Het bedrijf in de gemeente Sint-Anthonis telt 3500 moederdieren. Het wordt zo snel mogelijk geruimd. In verband met de besmettingen is het hygiëneprotocol in de pelsdierhouderij aangescherpt. Ook geldt een landelijk vervoersverbod. (NOS.nl)
- › Het aantal nieuwe verzoeken voor een coronatest in Nederland stijgt elke dag met ongeveer duizend en de wachttijden lopen op. De GGD's schalen daarom op. De recente drukte leidt ertoe dat niet iedereen binnen 24 uur terecht kan voor een test, en/of niet binnen 48 uur de uitslag krijgt. (NU.nl)
- › In Marokko zijn om 01.00 uur Nederlandse tijd meerdere grote steden afgegrensd, in een poging het coronavirus de kop in te drukken. Persbureau Reuters en Marokkaanse media melden dat het onder meer gaat om Casablanca, Marrakesh, Fez en Tanger.
- › Bloedbank Sanquin vraagt mensen die besmet zijn geweest met het coronavirus om zich op te geven als donor voor bloedplasma. Daaruit kunnen antistoffen worden gehaald.

Uitingen in de media over de gevolgen van het coronavirus COVID-19 voor de programmadirectie COVID-19 beleidsterreinen. Dit betreft een selectie van het belangrijkste nieuws van de afgelopen dagen, verzameld door de Directie Communicatie Covid-19. Heb je vragen? Stuur een e-mail naar

(10)2e @minjenv.nl.

Dashboard PSC-19

1/5/2022

1. Naleving en Draagvlak

1.1 Nalevingsmonitor veiligheidsregio's LOT-C

Highlights naleving weekend

- › Een steeds groter aantal regio's geeft aan dat de landelijk richtlijnen minder goed worden nageleefd. Er wordt aangegeven dat de versoepeling van de regels handhaving bemoeilijkt. Twee weken geleden was het beeld overwegend groen met hier en daar een gele score. Dat is nu duidelijk anders.
- › Horeca lijkt in de ene regio prima te verlopen waar in andere regio's handhavend opgetreden moet worden. Landelijk is het lastig om hier een eenduidig beeld over te vormen. Het lijkt niet gerelateerd aan geografische ligging (noord, oost, zuid of west) of grootte van de steden. Waar bijvoorbeeld Amsterdam en Rotterdam duidelijk rood aangeven, is het beeld in Utrecht en Haaglanden groen.
- › Wat meer feesten "in de privésfeer" leiden soms tot overlast.

1. Naleving en Draagvlak

1.2 Nalevingsmonitor (LOT-C)

LOT-C Nalevingsmonitor

Legenda	
	niet geleverd
	goed
	redelijk
	slecht

Groningen	Fryslân	Drenthe	IJsselland	Twente	Noord- en Oost-Gelderland	Gelderland-Midden	Gelderland-Zuid	Utrecht	Noord-Holland-Noord	Zaanstreek-Waterland	Kennemerland	Amsterdam-Amstelland	Gooi en Vechtstreek	Haaglanden	Hollands Midden	Rotterdam-Rijnmond	Zuid-Holland-Zuid	Zeeland	Midden- en West-Brabant	Brabant-Noord	Brabant-Zuidoost	Limburg-Noord	Zuid-Limburg	Flevoland
-----------	---------	---------	------------	--------	---------------------------	-------------------	-----------------	---------	---------------------	----------------------	--------------	----------------------	---------------------	------------	-----------------	--------------------	-------------------	---------	-------------------------	---------------	------------------	---------------	--------------	-----------

Zaterdag 25 juli	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
In hoeverre worden de landelijke richtlijnen in de regio nageleefd?																									
In hoeverre zijn de richtlijnen binnen de regio te handhaven?																									

NB: Van Amsterdam geen info ontvangen (wel nog gebeld)

Zondag 26 juli	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
In hoeverre worden de landelijke richtlijnen in de regio nageleefd?																									
In hoeverre zijn de richtlijnen binnen de regio te handhaven?																									

Over de monitor

Er is aan de 25 veiligheidsregio's uitgevraagd in welke mate de landelijke richtlijnen nageleefd worden en in hoeverre deze zijn te handhaven. De richtlijnen zijn:

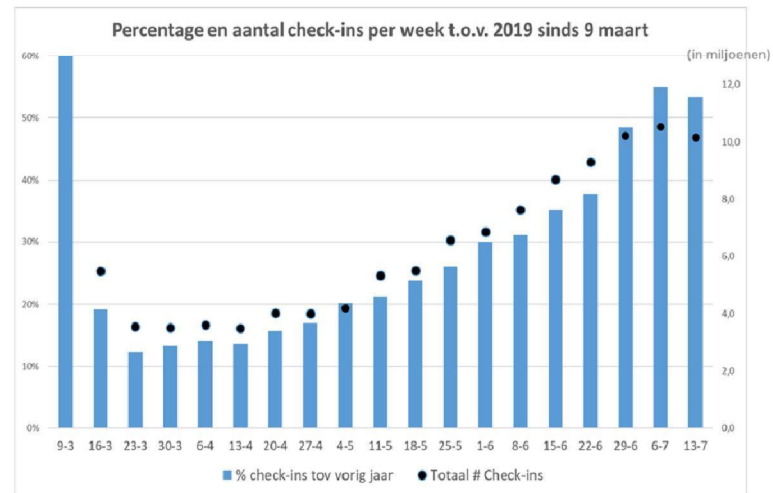
- Vermijd drukke plekken
- Houd 1,5 meter afstand

Personenvervoer (1)

Openbaar vervoer

- Het gebruik van het OV was afgelopen week gelijk aan 53% van het niveau van 2019 (gemeten in check-ins). Het gebruik van het OV is gedaald ten opzichte van de week ervoor, waarschijnlijk als gevolg van de vakantieperiode.
- Het gebruik van het OV over de dag is relatief vlak in vergelijking met de reguliere spitspiek.
- Sinds 1 juli worden beperkt knelpunten waargenomen.

Personenvervoer (2)

Wegverkeer

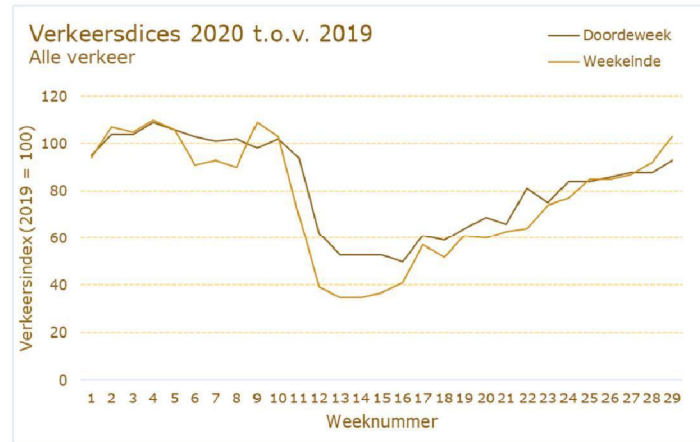
- Het gebruik van het hoofdwegennet is afgelopen week op werkdagen gestegen naar circa 93% van het niveau van 2019 (gemeten in intensiteiten). Op weekenddagen was het gebruik gelijk aan 103% van het niveau van 2019.
- Op het grootste deel van de dag is het gebruik van de weg vergelijkbaar met 2019. Uitzondering is de ochtendspits, waarin het gebruik afgelopen week gelijk was aan 90% van het niveau van 2019.
- De congestie op het hoofdwegennet was afgelopen week gelijk aan het niveau van 2019 (gemeten in voertuigverliesuren). Afgelopen week was er relatief veel vertraging als gevolg van wegwerkzaamheden.

Fietsen en lopen

- Het aantal verplaatsingen met de fiets (102%) en te voet (94%) op werkdagen lag afgelopen week rond het niveau van begin maart. De afgelegde afstand per verplaatsing met de fiets (134%) en te voet (117%) lag hoger dan begin maart.

Personenmobiliteit naar motief

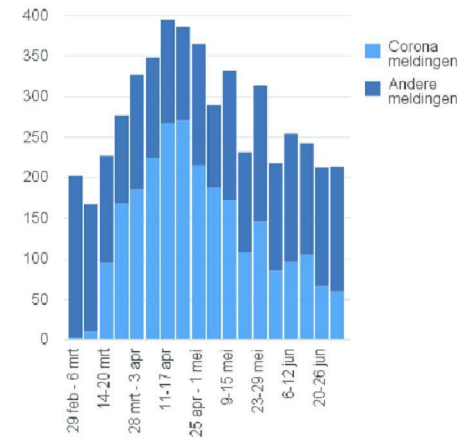
- Het aantal verplaatsingen voor werk en onderwijs op werkdagen lag afgelopen week rond de 60% van het niveau van begin maart, waarschijnlijk als gevolg van de vakantieperiode.
- Het aantal verplaatsingen voor horecabezoek op werkdagen is de afgelopen week sterk gestegen.

1. Naleving

- > Aantal coronameldingen van iSZW tot en met week 27 komt op 2.463.
- > Het totaal aantal meldingen (6.564) van 2020 tot en met week 27 ligt 69% hoger t.o.v. diezelfde periode in 2019.
- > 49% van de 1.468 meldingen omtrent gezond en veilig werken gaan over onvoldoende afstand op de werkvloer
- > 8% van de meldingen omtrent gezond en veilig werken betreft zieke werknemers op de werkvloer.

2. Maatschappelijke gevolgen

Indicatoren	Kerngetallen	Toelichting
Algemene bijstand	Divosa Benchmark Werk & Inkomen : Het aantal aanvragen voor bijstand daalt in mei, maar ligt nog steeds 32% hoger dan in februari. De instroom in de bijstand stabiliseerde, de uitstroom bleef dalen. Er is vooral minder uitstroom naar werk.	
Armoede	SCP : Kwetsbare groepen lopen grootste risico op werkverlies en armoede door coronacrisis. Het grootste risico om hun baan te verliezen hebben mensen met een flexibel dienstverband in een sector die naar verwachting gaat krimpen. Relatief veel werknemers met een niet-westerse migratieachtergrond, laag opgeleide mensen en mensen met een arbeidsbeperking voldoen aan beide criteria	
Schuldhelpverlening	Verzoeken tot toelating WSNP * Dwangakkoorden ** 146 (april) 215 (mei) 191 (februari) 279 (juni) 181 (maart)	*Is een wettelijke regeling voor mensen met probleemschulden. Als men de regeling positief doorloopt, ontvangt hij/zij de schone lei en raakt hierdoor schuldenvrij. Duurt max 5 jaar. ** Een schuldenaar kan een dwangakkoord verzoeken als één (of een aantal) schuldeiser(s) zonder goede reden weigert in te stemmen met een schuldregeling via de gemeente of kredietbank.
Voedselbank	Voedselbanken NL : Vergeleken met eind 2019 zien voedselbanken een toename van circa ruim 5%. Dat betekent dat ze wekelijks 5000 meer mensen helpen. In totaal worden momenteel 93.000 mensen geholpen (cijfers begin mei 2020).	

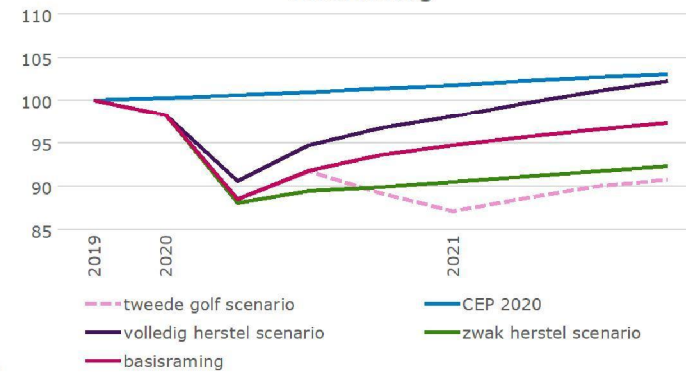
3. Economische gevolgen

3.1 Ramingen: stevige economische krimp

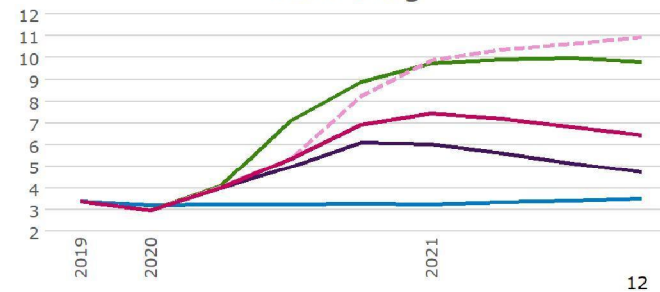
- Verschillende instanties hebben ramingen gegeven voor de economische groei. De omvang loopt uiteen, maar er is **consensus dat de Nederlandse economie een stevige krimp staat te wachten in 2020 en dat de werkloosheid fors zal oplopen.** Herstel in 2021 zeer onzeker.
- **CPB basisraming:** een krimp van -6,4% in 2020, en een gedeeltelijk herstel in 2021 met 3,3% groei. De werkloosheid loopt flink op; tot 4,8% in 2020 en 7% in 2021.
- **De Commissie** raamt bij de zomerraming een krimp van 6,8% voor NL, en een groei van 4,5% in 2021.

1/5/2022

Scenario's voor bbp, CPB
Juniraming

Scenario's voor werkloosheid, CPB
Juniraming

12

3. Economische gevolgen

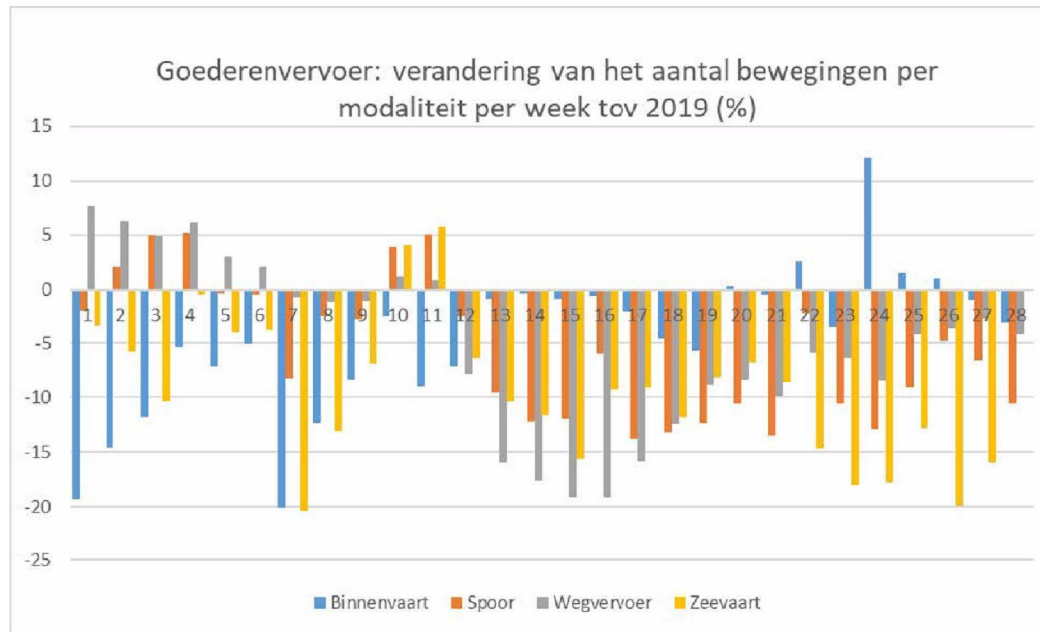
Toelichting kleurentabel

- Deze specifieke crisis brengt verschillende schokken teweeg met elk een verschillend effect en dynamiek:
 - **Vertrouwen:** is snel fors gedaald en blijft (ondanks licht herstel) **zeer laag en negatief**. Dit heeft naar verwachting negatieve gevolgen voor consumptie en productie in de komende maanden.
 - **Liquiditeit:** Het niveau van de uitgestelde belastingen daalt de laatste 2 weken licht, doordat bedrijven weer aflossen. De gebruikte leen- en kredietruimte bij banken neemt nog steeds toe.
 - **Vervoer:** het advies 'blijf zoveel mogelijk thuis' is inmiddels niet meer van kracht, waardoor het wegvervoer weer **sterk herstelt. OV-gebruik is nog wel veel lager** (zie sheet 8).
 - **Pintransacties:** consumenten hebben in het begin extra gespaard en pinnen inmiddels weer ongeveer net zoveel.
 - **Arbeidsmarkt:** De arbeidsmarkt reageert doorgaans **met een vertraging op de crisis**. Al duidelijk zichtbaar is de daling in het aantal werkte uren, piek in werkloosheid zal nog komen. Dat kan mogelijk structurele schade aanbrengen aan de economie.
 - **Financiële markten:** hebben waarschijnlijk deels al een crisis **ingeprijsd** en profiteren daarnaast van de forse monetaire verruiming van centrale banken. Indien de beurzen wereldwijd instorten, kan de recessie worden verzwaard. Tot nu toe is daarvoor nog geen aanwijzing.

3. Economische gevolgen

Goederenvervoer: verandering van het aantal bewegingen

3. Economische gevolgen

3.5 Arbeidsmarkt– Verslechtering zal doorzetten

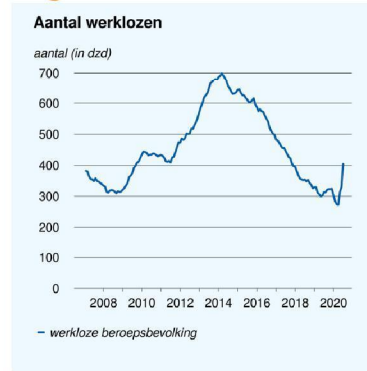

Het **aantal werkenden is met 45 duizend gestegen** en bedraagt nu 8.901 duizend mensen.

Het lijkt alsof de arbeidsmarkt (tijdelijks) iets aantrekt: het aantal mensen dat een baan vond was groter dan het aantal mensen dat hun baan verloor.

Volgens de raming is dit echter van korte duur. Om de voorspelde jaardaling van 2,1% te bereiken moet het aantal de komende maanden weer dalen.

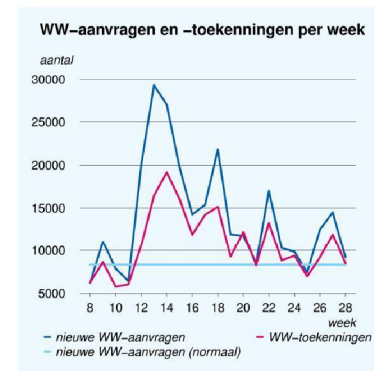
1/5/2022

Het aantal **werklozen is gestegen** met 74 duizend en bedraagt nu 404 duizend mensen. **Eenzijds omdat mensen hun baan verloren en anderzijds omdat mensen weer op zoek gaan naar een baan.**

Het werkloosheidspercentage is daarmee in een maand gestegen van 3,6% naar 4,3%. Dat is snel in vergelijking met de financiële crisis, toen duurde deze stijging zeven maanden.

Afgaande op de ramingen, zal de werkloosheid verder stijgen (6,9% eind 2020).

De aantallen zijn **na twee weken stijging in W28 weer gedaald.**

Het lopende aantal WW-uitkering is in juni (W23-W27, -0,2%) gestabiliseerd ten opzichte van mei (W18-W22, 3,1%). De stijging in mei was al beperkt ten opzichte van de stijging in april (W14-W18, 16,7%).

Bron: [CBS](#) en [UWV](#).

3. Economische gevolgen

Arbeidsmarkt – Sommige sectoren / groepen hard geraakt

De onderstaande **sectoren** worden volgens het [UWV](#) hard geraakt.

Dit zijn tevens de sectoren waarin de WW-uitkeringen in maart, april en mei (tussen haakjes) het hardst stijgen: Horeca en catering (12,1%), schoonmaakbranche (7%), detailhandel (6,4%) en uitzendbedrijven (6,3%).

Tabel 1 Verwachte impact op sectorale werkgelegenheid in 2020

Verhuur en overige zakelijke diensten*	zeer grote krimp
Horeca	
Cultuur, sport en recreatie	
Luchtvaart	
Sierteelt	
Detailhandel non-food	grote krimp
Metaal en technologische industrie	
Overige dienstverlening**	
Autohandel	
Personeenvervoer over land	
Specialistische zakelijke diensten***	gemiddelde krimp
Groothandel	
Bouwnijverheid	
Overige industrie****	
Goederenvervoer	
Logistieke diensten	
Chemische industrie	
Onderwijs	geen/kleine krimp
Detailhandel food	
Financiële instellingen	
Informatie en communicatie	
Voedings- en genotmiddelenindustrie	
Verhuur van en handel in onroerend goed	
Energie, water en afval	
Fruit- en groenteteelt	
Gezondheids- en verzorgingszorg	groei
Openbaar bestuur	
Post en koeriers	

* betreft o.a. uitzendbureaus en reisbureaus.
 ** betreft o.a. persoonlijke dienstverlening (v.o. kappers en nagelstudio's) en levensbeschouwelijke en politieke organisaties.
 *** betreft o.a. reclamebureaus, architecten en accountantskantoren.
 **** betreft o.a. vervaardiging van diverse consumentengoederen (v.o. meubels) en reparatie/installatie machines en apparaten.

1/5/2022

Bron: [UWV1](#) en [UWV2](#).

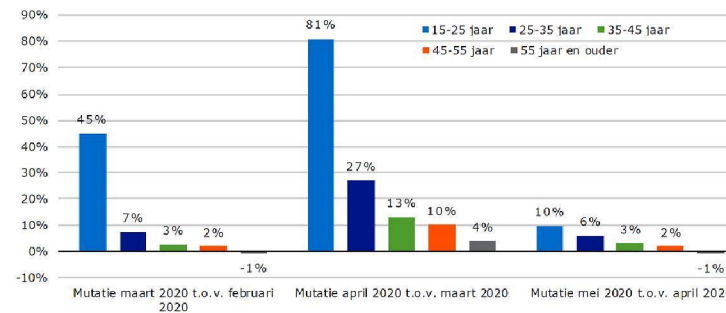
Flexwerkers en zelfstandigen harder geraakt:

- Volgens het [CPB](#), [UWV](#) en de [DNB](#) worden flexwerkers, met name uitzend- en oproepkrachten, harder en eerder geraakt dan personen met een vast contract.
- Het aantal gewerkte uren daalde onder zelfstandigen sterker dan bij werknemers (zie cijfers [CPB](#)).

Jongeren (tot 25 jaar) vangen de eerste klappen op:

- Uit de realisatiecijfers van [april](#) en [mei](#) van het CBS blijkt dat het merendeel van de baanverliezers jong is. In juni nam de werkzame beroepsbevolking toe, met name door de toename onder jongeren.
- Jongeren hebben volgens het [UWV](#) vaker een flexcontract en werken vaak in de hard geraakte sectoren. deze groep groter dan onder de andere groepen. Cijfers [UWV](#) hieronder.
- De toename van de WW-uitkering is onder deze groep groter dan onder de andere groepen. Cijfers [UWV](#) hieronder.

Mutatie lopende WW-uitkeringen naar leeftijd

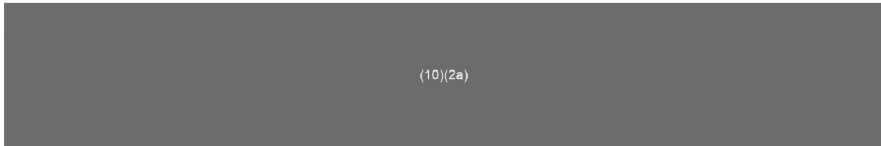

3. Economische gevolgen

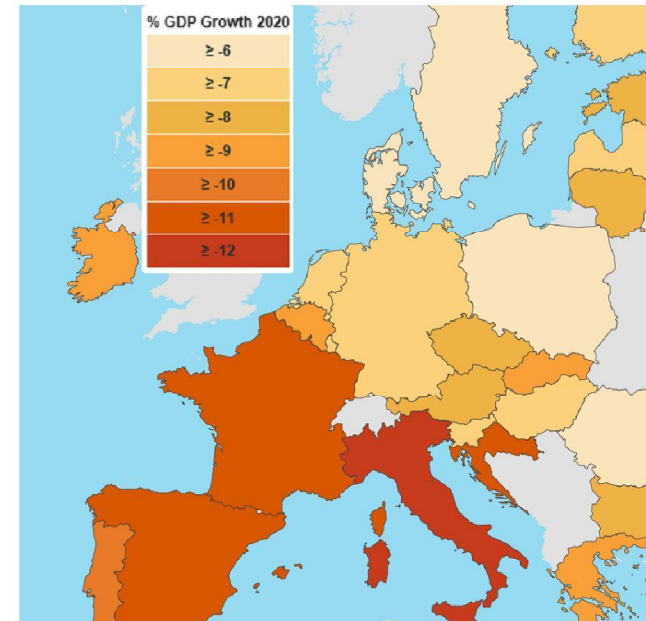
3.6 Internationaal – economische ontwikkelingen

- **Zomerraming Commissie:**
 - T.o.v. de lenteraming is de groeiverwachting licht pessimistischer over 2020 (krimp van 8,3% t.o.v. 7,4%) en 2021 (groei van 5,8% t.o.v. 6,1%).
 - De diepte van de recessie verschilt, met name zuidelijke landen worden zwaar geraakt
 - Midden- en Oost-Europese landen hebben doorgaans een fors hogere structurele groei als de oude lidstaten, waarmee het verlies aan groei in Oost-Europa aanzienlijker is dan de bijgevoegde figuur doet vermoeden.

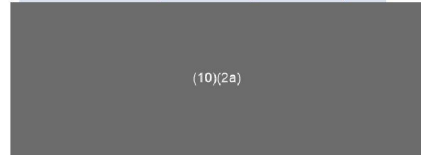
- **PMI-cijfers verbeteren:** De inkoopmanagersindex voor de eurozone is gestegen naar 47,5 in juni. De krimp vertraagd, met name in de dienstensector (PMI-dienstensector: verbetering van 30,5 naar 47,3; PMI-industriesector verbetering van 39,4 naar 46,9). Omdat de waarde onder de 50 ligt, duidt de index nog steeds op een afname van de economische activiteit t.o.v. de uitzonderlijk slechte vorige maand. De huidige onzekerheid en grote uitslagen vragen om enige voorzichtigheid bij de interpretatie van de PMI-cijfers.

11/9/2022

PMI; < 50 duidt op krimp

	apr	mei	jun
Eurozone	13,6	31,9	47,5

4. Gebruik noodregelingen

Maatregelen	Totaal Aantal	Toelichting
NOW (Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid)	T/m 24 juli <u>25.956 aanvragen</u>	Het loket voor de NOW1 is sinds 5 juni gesloten: van de 148.000 aanvragen zijn er 139.000 goedgekeurd. Hierbij hoort een totale aangevraagde subsidie van 9,9 miljard euro. Er zijn 9.000 aanvragen afgewezen. <u>Het loket voor de NOW2 is sinds 6 juli open.</u>
Tozo (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers)	T/m 1 juli: <u>74.000 aanvragen Tozo 2</u>	SZW schat het gebruik van de Tozo aan de hand van een steekproef onder 150 gemeenten. De Tozo1 komt naar schatting uit op 374.000 aanvragen. Zie de aantallen voor de Tozo2 links.
TOGS (Tegemoetkoming ondernemers getroffen sectoren COVID-19)	T/m 25 juli: <u>221.136 aanvragen</u>	Van alle aanvragen (links) zijn er 213.994 toegekend en 5717 afgewezen. Er zijn 1425 aanvragen in behandeling. Het grootste aantal aanvragen komt van restaurants, haarverzorging en andere eetgelegenheden. Tot en met 25 juli is er <u>856 miljoen uitbetaald</u> . 99% van de aanvragen is afgehandeld, 93% van de aanvragen is ingediend door bedrijven waar <10 mensen werken.
TVL (Tegemoetkoming Vaste Lasten MKB)	T/m 26 juli: <u>21.100 aanvragen</u>	Er zijn 16.200 aanvragen toegekend, 71 miljoen euro is uitbetaald. Totaalbedrag toegekend 209 miljoen euro.
TOFA (Tijdelijke overbruggingsregeling voor flexibele arbeidskrachten)	T/m 14 juli: <u>19.600 aanvragen</u>	Op dit moment wordt ongeveer de helft van de aanvragen afgewezen. Dit lijkt voornamelijk te komen doordat mensen te weinig hebben verdiend in februari of teveel in april en daarmee niet voldoen aan de voorwaarden
Belastinguitstel	T/m 15 juli: <u>178.136 debiteuren</u>	De omvang van de uitgestelde belastingen is <u>11 miljard euro</u> . Sinds 26 juni is er sprake van een licht dalende trend in het aantal debiteuren en de totale uitstaande schuld. Bedrijven lossen weer af.

4. Gebruik noodregelingen

Maatregelen	Totaal Aantal	Toelichting
BMKB-C BMKBL-C GO-C KKC (Kleine Kredieten Corona GarantieRegeling)	<u>T/m 7 juli:</u> Het totaal aantal bedrijven dat gebruik maakt van de regelingen is <u>5000</u>	<u>BMKB-C: 732 miljoen</u> <u>BKMBL-C: 127 miljoen</u> <u>GO-C: 457 miljoen</u> <u>KKC: 22 miljoen</u>
Qredits	<u>T/m 19 juni:</u> <u>5630</u> aanvragen tot uitstel van betaling	De meeste uitstelverzoeken zijn in de zorg, horeca en detailhandel. Meer dan de helft van de 6000 ondernemers waar budget voor is heeft in de eerste maand aanvraag gedaan. <u>97%</u> van de subsidie van € 4 miljoen is gebruikt.
Regeling cultuursector		Verdeeld over verschillende instellingen waarbij het grootste deel gaat naar al gesubsidieerde producerende instellingen, een monumentenlening en de regionale instellingen. Totaalbedrag 300 miljoen euro beschikbaar gesteld en uitgekeerd.
Regeling landbouw: Sierteelt, voedingsindustrie en fritesaardappelen	<u>T/m 26 juli:</u> Sierteelt/ voedingstuinbouw: 1621 aanvragen Fritesaardappelen: 1198 aanvragen	<u>Sierteelt/voedingstuinbouw:</u> Toegekend: 200 miljoen (v.d. 600 miljoen) <u>Fritesaardappelen:</u> Toegekend: 54,3 miljoen (v.d. 50 miljoen)
Compensatieregeling eigen bijdrage kinderopvang		(Eerste) uitbetaling gedaan op 8 juli voor 570.000 gezinnen.

4. Stand overheidsfinanciën historisch tekort, oplopende schuld

- We stevenen dit jaar af op een **historisch begrotingstekort van €68 miljard in 2020**, oftewel 8,7% bbp. De overheidsschuld loopt daardoor op van 48,8% tot 63,1%. Tussen februari en mei is de schuld al met €48 miljard opgelopen (bron: CBS).
- Er zijn op dit moment voor **€39,6 miljard aan extra uitgaven** ingeboekt voor 2020 (bovenop verschuivingen binnen de kaders).
- Ten opzichte de Miljoenennota is de **raming van de inkomsten met €29,8 miljard verlaagd**. De verlate inkomsten a.g.v. belastinguitstel zijn zoveel mogelijk toegerekend aan 2020 (volgens EMU-regels).
- Geschat wordt dat **uitstel van betaling leidt tot een schuif in de inkomsten** van 2020 naar 2021 ter waarde **van circa €27 miljard**. Tussen de 4,2% en 9,4%, afhankelijk van de zwaarte van de CPB-scenario's, zal niet zal worden terugbetaald.

